

รายงานการประชุม
คณะกรรมการจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป
(Thai – EU FLEGT VPA) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕
วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๗.๐๐ น.
ผ่านการประชุมออนไลน์ Zoom

ผู้มาประชุม

๑.	นายสุรชัย อจลบุญ	อธิบดีกรมป่าไม้	ประธาน
๒.	นายสมภท บัญเสริมสุข	ผู้อำนวยการสำนักการป่าไม้ต่างประเทศ กรมป่าไม้	คณะกรรมการ
๓.	นางสาวภาวิณี ขพานนท์	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ กรมการค้าต่างประเทศ	คณะกรรมการ
๔.	นางสาวจุฬาลักษณ์ เข้มทอง	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ	คณะกรรมการ
๕.	นางสาวพร้อมพร สกุลาวัชรินทร์	นิติกร กรมศุลกากร	คณะกรรมการ
๖.	พ.ต.อ. สมศักดิ์ นิเงาะ	ผกก. (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน บก.ปทส. ผู้แทนกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะกรรมการ
๗.	นายสุพัฒ มุลพฤษ	นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	คณะกรรมการ
๘.	นายณรงค์ชัย ชลภาพ	หัวหน้าส่วนคาร์บอนเครดิต องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	คณะกรรมการ
๙.	นางสาวช่อแพร ทินพรรณ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ผู้แทนสำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมป่าไม้	คณะกรรมการ
๑๐.	นางสาวพัชณีย์ลีลา ฐิตะเลิศวงศ์	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ สำนักจัดการที่ดินป่าไม้	คณะกรรมการ
๑๑.	นายจำลอง อุทัยวัฒน์เดช	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ ผู้แทนสำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้	คณะกรรมการ
๑๒.	นายมนตรี นุชอนงค์	ผู้อำนวยการส่วนอนุญาตอุตสาหกรรมไม้ กองการอนุญาตกรมป่าไม้	คณะกรรมการ
๑๓.	นายธนพงศ์ โพธิแท่น	เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส ผู้แทนสำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า	คณะกรรมการ
๑๔.	นายบุญส่ง สมเพาะ	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ ผู้แทนสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้	คณะกรรมการ
๑๕.	นางสาวอภิรตี จิตต์ปรารพ	นิติกรชำนาญการ ผู้แทนกลุ่มนิติการ กรมป่าไม้	คณะกรรมการ
๑๖.	นายวีร์ ศรีทิพโพธิ์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมป่าไม้	คณะกรรมการ
๑๗.	นายเสริมขยัญ ชำนาญคำ	ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ กรมป่าไม้	คณะกรรมการ
๑๘.	นางสาวชนิตา โรจนวิศิษฐ์กุล	เศรษฐกรปฏิบัติการ ผู้แทนส่วนส่งเสริมธุรกิจการป่าไม้ กรมป่าไม้	คณะกรรมการ

๑๙. นายนิรุฒม์ บัวพา	ผู้ประสานงานด้านป่าไม้-ที่ดิน เครือข่ายภาคประชาสังคมเพื่อการจัดการป่าอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม – เฟล็กที	คณะทำงาน
๒๐. นายสุวิทย์ ทองหอม	สมาชิกเครือข่ายเกษตรกรชาวสวนยาง ๑๖ จังหวัดภาคใต้	คณะทำงาน
๒๑. นายวิโรจน์ ตีป็น	ผู้ประสานงานเครือข่ายป่าชุมชนภาคเหนือ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภาคเหนือ ผู้แทนเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน และผู้แทนสถาบันพัฒนาทรัพยากรและเกษตรกรรมยั่งยืน แม่ทา	คณะทำงาน
๒๒. นางปิยะทิพย์ เอี้ยวพานิช	ประธานสหกรณ์สวนป่าภาคเอกชน จำกัด	คณะทำงาน
๒๓. นายเอกสิทธิ์ อเนกสิทธิสิน	ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและสมาคมธุรกิจไม้	คณะทำงาน
๒๔. นายอมรรพงศ์ หิรัญวงศ์	กรรมการ สมาคมธุรกิจไม้โตเร็ว	คณะทำงาน
๒๕. นางสาวรุ่งนภา วัฒนวิเชียร	ที่ปรึกษาสำนักงานการรับรองไม้เศรษฐกิจไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๒๖. นายปิงซุน หวัง	ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมไม้อัด ไม้บางและวัสดุแผ่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๒๗. นายปรเมศวร์ พายัพสถาน	ผู้ช่วยผู้จัดการโครงการฯ สมาคมไม้เก่า	คณะทำงาน
๒๘. ผศ.อิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์	นักวิชาการอิสระด้านกฎหมาย	คณะทำงาน
๒๙. นางสาวอรรภาภรณ์ ใต้ไชร์	ผู้ประสานงานโครงการเฟล็กที ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC)	คณะทำงาน
๓๐. นายสุทธิรัตน์ จันทร์เจริญ	ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๓๑. นายบุญสุรีย์ จีระวงศ์พานิช	ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการป่าไม้ กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๓๒. นายเมทนี สิ้นนตร	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ ส่วนรับรองการป่าไม้ กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๓๓. นางสาวสุมาลี ทองดอนแอ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร	คณะทำงาน
๓๔. นายพิภักษ์ พรธนะ	รองนายกสมาคมผู้ส่งออกไม้ไทย	คณะทำงาน

ผู้ไม่มาประชุม เนื่องจากติดภารกิจ

๑. รองอธิบดีกรมป่าไม้
๒. สมาคมโรงเลื่อยจักร
๓. คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวสมฤดี นิโครวัฒนยิ่งยง FLEGT Facilitator, EU FLEGT Asia, สถาบันป่าไม้ยุโรป (EFI)
๒. นายสมพร คงธนฤตกร SME Consultant สถาบันป่าไม้ยุโรป (EFI)
๓. นางสาวภาวิณี อุดมใหม่ ที่ปรึกษาการจัดทำภาคผนวก
๔. นางสาวปานจิต ต้นสม ที่ปรึกษา สำนักงานเลขานุการไทย - อียู เฟล็กที
๕. นางสาวทิพย์รัตน์ ลิ้มสายสุข ผู้ช่วยฝ่ายปฏิบัติการ สำนักงานเลขานุการไทย - อียู เฟล็กที
๖. นางสาวศุภดา คงนคร ผู้ช่วยโครงการ สำนักงานเลขานุการไทย - อียู เฟล็กที

๗. นางสาวอ้อมจิตร เสนา นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ ส่วนมาตรฐานการป่าไม้ กรมป่าไม้
๘. นางสาวพัชราวีไล วรดิษฐวงษ์ นักวิชาการป่าไม้ ส่วนมาตรฐานการป่าไม้ กรมป่าไม้
๙. นางสาวสธิรจิต ปริบุญโญ นักวิชาการพาณิชยกรรมชำนาญการ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
๑๐. นางสาวจุฑาภา จุลานุกะ นิติกรชำนาญการ กรมศุลกากร
๑๑. นายรังษี ผ่องสว่าง เจ้าหน้าที่งานป่าไม้ชำนาญงาน ส่วนอนุญาตอุตสาหกรรมไม้ กองการอนุญาต กรมป่าไม้
๑๒. นายฐานันดร เพ็ชรดี นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ ส่วนอนุญาตไม้ของป่า และเลื่อยโซยนต์ กองการอนุญาต
๑๓. นายภาคิน กรณ์ธนภคิตี เจ้าหน้าที่งานคอมพิวเตอร์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมป่าไม้
๑๔. นางยิ่งลักษณ์ ปฏิภาณเทวา ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ สหกรณ์สวนป่าภาคเอกชน จำกัด
๑๕. นายณัฐวัฒน์ คลังทรัพย์ นายกสมาคมธุรกิจไม้โตเร็ว
๑๖. นางสาวกนกวรรณ ยอดทอง เจ้าหน้าที่โครงการ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๑๗. นายธัญญ์ อุ่นโหมล รองประธานกลุ่มอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๑๘. นายสุนทร ยงค์วิบูลศิริ เลขาธิการ กลุ่มอุตสาหกรรมเยื่อและกระดาษ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๑๙. นางสาวคณิงนิจ โชติวานี ผู้ช่วยผู้จัดการ กลุ่มอุตสาหกรรมเยื่อและกระดาษ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๒๐. นายวิโรจน์ คณะพงษ์ ผู้จัดการ กลุ่มอุตสาหกรรมไม้อัด ไม้บาง และวัสดุแผ่น
๒๑. นางสาวกรวิไล วงศ์ยศ เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการ สมาคมไม้เก่า
๒๒. นายสิทธิพร รอดไพโรสม เจ้าหน้าที่โครงการ ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC)
๒๓. นายพงศา ชูแนม ประธานมูลนิธิธนาคารต้นไม้
๒๔. นายเกริก มีมุ่งกิจ เลขาธิการเครือข่ายภาคประชาสังคมเพื่อการจัดการป่าอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม – เฟลิกที

เปิดประชุมเวลา ๐๙:๓๖ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

นายสุรชัย อจลบุญ อธิบดีกรมป่าไม้ ประธานการประชุม กล่าวเปิดพร้อมขอบคุณ คณะทำงานสำหรับความก้าวหน้าในการดำเนินงาน นายสุรชัยยืนยันเป้าหมายกรมป่าไม้ในการส่งเสริมการค้าไม้ โดยการขับเคลื่อนกระบวนการ FLEGT VPA เป็นการทำงานหนึ่งเพื่อบรรลุเป้าหมายนี้ เนื่องจากติดภารกิจนายสุรชัย มอบหมายให้นายสมภลภ์ บุญเสริมสุข ผู้อำนวยการสำนักการป่าไม้ ต่างประเทศ ดำเนินการเป็นประธานการประชุมแทน

นายสุทธิรัตน์ จันทรเจริญ ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจ แจ้งวัตถุประสงค์ของการประชุมนี้ คือ ๑) พิจารณา ร่างภาคผนวกที่ ๕ ระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ไทย ร่างภาคผนวกที่ ๖ การควบคุมห่วงโซ่อุปทานของไม้ไทย และร่างคำแนะนำในการจัดทำหนังสือสำแดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเอง กรณีไม้ที่ปลูกขึ้นในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร (ส.ป.ก. ๔-๐๑) สำหรับซื้อขายเป็นรายต้น/ท่อน และน้ำหนัก/ปริมาตร และร่างแบบฟอร์ม ๒) รับทราบความก้าวหน้าของกระบวนการ FLEGT VPA ในปี ๒๕๖๔ และความก้าวหน้าการปรับปรุงกฎหมายป่าไม้ที่เกี่ยวข้อง และ ๓) ลงมติต่อการพัฒนาคู่มือสำหรับโรงงานแปรรูปไม้

มติ ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ การรับรองรายงานการประชุม

๒.๑ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป (Thai – EU FLEGT VPA) ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๔ และประเด็นสืบเนื่อง

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม

เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๔

- สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ส่งหนังสือไปยังหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มอบหมาย Focal Point ในการดำเนินงาน FLEGT VPA ภายในปี ๒๕๖๔ – อยู่ระหว่างนำเสนอหนังสือ
- นางสาวภาวิณี อุดมใหม่ ที่ปรึกษาการจัดทำภาคผนวก ส่งร่างภาคผนวก นิยามความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ของประเทศไทย (LD) ฉบับปรับปรุงแก้ไข ให้สำนักงานเลขานุการไทย-อียู เฟล็กที เพื่อนำเสนอให้ FLEGT Asia, EFI ออกความเห็นต่อไป – สำนักงานเลขานุการฯ ได้จัดส่งร่างให้ FLEGT Asia, EFI แล้วในวันที่ ๑๗ ม.ค.
- นางสาวภาวิณี อุดมใหม่ นำข้อเสนอแนะให้ทบวงกฎหมายใบเบิกทางสำหรับไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้ามจากที่ดิน ส.ป.ก. ไปพิจารณาบรรจุในรายงานกฎหมาย ระเบียบ และแนวทางที่กรมป่าไม้ควรทบทวนต่อไป - อยู่ระหว่างดำเนินการ
- นางสาวภาวิณี อุดมใหม่ ส่งร่างภาคผนวกการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ (PDI) ฉบับปรับปรุงแก้ไข ให้สำนักงานเลขานุการไทย-อียู เฟล็กที เพื่อนำเสนอให้ FLEGT Asia, EFI ออกความเห็นต่อไป – สำนักงานเลขานุการฯ ได้จัดส่งร่างให้ FLEGT Asia, EFI แล้วในวันที่ ๑๔ ม.ค.
- คณะกรรมการจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนความสมัครใจพิจารณาร่างคำแนะนำในการจัดทำหนังสือสำแดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเอง (SD) กรณี ไม้ที่ขึ้นในที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ สำหรับซื้อขายเป็นรายต้น/ท่อน และร่างแบบฟอร์ม และส่งข้อคิดเห็นหรือข้อแก้ไขมายัง

สำนักงานเลขานุการไทย-อียู เฟล็กที ภายในเดือน ธ.ค. ๒๕๖๔ – ปรับปรุงร่างจากความเห็นที่ได้รับแล้ว และในวันที่ ๑๘ ม.ค. ได้จัดประชุมคณะทำงานกลุ่มย่อยการควบคุมห่วงโซ่อุปทานไม้ในที่ดินรัฐเพื่อสรุปร่าง โดยจะนำร่างขึ้นพิจารณาในวาระที่ ๔.๓ ของการประชุมนี้

- คณะทำงานจัดทำข้อตกลงฯ ร่วมพิจารณารายการข้อมูลที่ต้องการให้มีการเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์กับกรมป่าไม้ หากมีเพิ่มเติมให้แจ้งกลับมาที่ สำนักงานเลขานุการไทย-อียู เฟล็กที - ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากคณะทำงานจัดทำข้อตกลงฯ

- สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ กรมป่าไม้ นำผลการประชุมเรื่องการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการค้าไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ครั้งหน้า มารายงานต่อที่ประชุม - ยังไม่ได้ดำเนินการจัดประชุม อยู่ระหว่างส่งรายการข้อมูลที่ต้องการเชื่อมโยงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาการมีอยู่ ความเป็นไปได้ และเงื่อนไขในการเชื่อมโยงข้อมูล

- นายประพันธ์พงษ์ คงศรีรอด นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ กรมป่าไม้ นำข้อเสนอแนะของที่ประชุมคณะทำงานจัดทำข้อตกลงฯ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๔ ไปพิจารณาเพิ่มในแผนการพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมป่าไม้ - อยู่ระหว่างรวบรวมข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณาภายในศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เรื่องค่าง

- ส่วนรับรองการป่าไม้จัดประชุมร่วมกับ กรมศุลกากร กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหารือการเตรียมการด้านโครงสร้างและกฎระเบียบ สำหรับการควบคุมการนำเข้าไม้ (จากการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๔) - ยังไม่ได้ดำเนินการ

- สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานภายในกรมป่าไม้ กลุ่มนิติการ และศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่องระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับการควบคุมการนำเข้าไม้ (จากการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๔) - ยังไม่ได้ดำเนินการ

- ส่วนมาตรฐานการป่าไม้ จัดประชุมร่วมกับ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่องการพัฒนาแนวปฏิบัติการใช้แรงงานที่ดี (Good Labour Practices: GLP) โดยเชิญผู้ประกอบการรายย่อยเข้าร่วม และให้หารือข้อเสนอแนะจากที่ประชุมคณะทำงานจัดทำข้อตกลงฯ ครั้งที่ ๗ ด้วย (จากการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๔) - ยังไม่ได้ดำเนินการ

- สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เรื่องแนวทางการยืนยันความถูกต้องของไม้ในที่ดินเอกชน (จากการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๔) - จัดทำวิดีโอ ๒ ชุดเรียบร้อยแล้ว จะนำเสนอในวาระที่ ๓.๒ ของการประชุมนี้

- การแก้ไขกฎหมายส่งออก และอัตราภาษีส่งออกไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ให้
 - ๑) ไม้ท่อน รวมถึงกฤษณาที่เป็นไม้ท่อน เก็บอากร ๑๐%
 - ๒) ชนิดไม้ที่เป็นท่อนให้ยกเว้นอากรตามเดิม
 - ๓) ไม้วีเนียร์ ผลผลิตจากไม้กฤษณา และไม้แปรรูป ให้ยกเว้นอากร ๔) ของทำด้วยไม้ หรือ สิ่งประดิษฐ์ให้ยกเว้นอากร ๕) ไม้แปรรูปให้ยกเว้นอากร (จากการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๔) - ร่างกฎหมายผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายแล้ว ซึ่งกรมป่าไม้ได้เข้าชี้แจงต่อคณะกรรมการว่า การลดอัตราภาษีส่งออกเป็นการดำเนินการตามกฎหมายเดิม และจะมีประโยชน์ในด้านการเพิ่ม

ศักยภาพการแข่งขัน และยืนยันต่อคณะกรรมการว่าการลดอัตราภาษีส่งออกจะไม่นำไปสู่การเพิ่มตัวของ การลักลอบตัดไม้ คณะกรรมการฯ ไม่มีคำถามใดเพิ่มเติม ในลำดับถัดไปจะนำเข้าคณะรัฐมนตรี

- สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ จัดประชุมร่วมกับ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อหารือประเด็นการแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่ออุตสาหกรรมไม้ (จากการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๔) – อยู่ระหว่างดำเนินการ
- สมาคมไม้เก่าส่งข้อเสนอแนะแก้ไขวิธีดำเนินการ ม.ก. ๔ ไปยังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้กระทรวงทรัพยากรฯ พิจารณาสั่งการให้กรมป่าไม้ ดำเนินการ (จากการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๔) – อยู่ระหว่างดำเนินการ
- คณะทำงานกลุ่มย่อยไม้เก่าปรับแก้ร่างแนวทางการควบคุมห่วงโซ่อุปทานไม้เก่าและผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากไม้เก่า และร่างคำแนะนำการจัดทำ SD และร่างแบบฟอร์มสำหรับการนำ เคลื่อนไม้เก่าภายในจังหวัด (จากการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔) – อยู่ระหว่างดำเนินการ

นายอมรพงศ์ หิรัญวงศ์ กรรมการ สมาคมธุรกิจไม้โตเร็ว เสนอให้ผู้รับผิดชอบในแต่ละเรื่องคงค้างกำหนดแผนการดำเนินงาน และนำแจ้งต่อที่ประชุม นายบุญสุธีร์ จีระวงศ์พานิช ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการป่าไม้รับข้อเสนอแนะ และสำนักงานเลขานุการไทย-อียู เฟล็กทีพจะเป็นผู้ ประสานกับผู้รับผิดชอบถึงการวางแผนการดำเนินงานต่อไป

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม และรับทราบเรื่องคงค้าง

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ การเจรจากับสหภาพยุโรป

นายสกลท์ บุญเสริมสุข ผู้อำนวยการสำนักงานการป่าไม้ต่างประเทศ Focal Point แจ้งว่า ได้รับแจ้งจาก EU ขอเลื่อนการประชุมผู้เชี่ยวชาญร่วม ครั้งที่ ๖ (JEM 6) และการเจรจาครั้งที่ ๔ (NEG 4) ออกไปจากเดิมที่กำหนดไว้เดือน ก.พ. ๒๕๖๕ ผลจากการปรับโครงสร้างภายใน EU จะมีทีมงานใหม่ เข้ามาดำเนินการ FLEGT VPA โดยฝ่าย EU จะติดต่อกลับมาอีกครั้งในเดือน ก.พ.

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๒ สื่อประชาสัมพันธ์เรื่องแนวททางยืนยันความถูกต้องของไม้ในที่ดินเอกชน

นางสาวรุ่งนภา วัฒนวิเชียร ที่ปรึกษาสำนักงานการรับรองไม้เศรษฐกิจไทย ส่งมอบ วิดีโอ ๒ ชุด ๑) วิดีโอแนะนำ ๓ แนวทางการยืนยันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ในที่ดินเอกชน และ ๒) วิดีโอแนะนำการจัดทำหนังสือแสดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเอง ให้คณะกรรมการ จัดทำข้อตกลงเป็นหุ่นส่วนด้วยความสมัครใจ เพื่อนำออกเผยแพร่ต่อไป

มติ ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ร่างภาคผนวกที่ ๕ ระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ไทย (THA-TLAS)

นางสาวภาวิณี อุตม์ใหม่ ที่ปรึกษาการจัดทำภาคผนวก นำเสนอร่างภาคผนวก THA-TLAS ฉบับปรับปรุงที่ได้รวมเนื้อหาจากเอกสารแนวทางการควบคุมการนำเข้าไม้เข้ามา พร้อมนำเสนอความเห็นจาก FLEGT Asia, EFI และแนวทางการชี้แจง ให้ที่ประชุมร่วมพิจารณา ร่างภาคผนวกได้ผ่านการปรับแก้ของที่ประชุมคณะทำงานกลุ่มย่อย THA-TLAS&SCC ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ โดยพิจารณาจากที่ FLEGT Asia, EFI สนับสนุนการปรับแก้มา

ที่ประชุมเห็นชอบร่างภาคผนวกฉบับปรับปรุง และแนวทางการชี้แจงต่อ FLEGT Asia, EFI สรุปโดยย่อ ดังนี้

- FLEGT Asia, EFI ขอให้อธิบายเพิ่มเติมเรื่องนิยามไม้เก่า – ปรับแก้การเขียนพร้อมชี้แจงให้ชัดเจนว่า กฎหมายไทยควบคุมการนำเคลื่อนที่ข้ามจังหวัดของไม้เก่าที่มีชื่อหรือชนิดตรงกับไม้หวงห้ามที่มาจากที่ดินรัฐและที่ดินเอกชน ไม้เก่าหมายถึงไม้ที่ถูกตัดออกจากสิ่งของเครื่องใช้และสิ่งปลูกสร้างจนไม่เหลือสภาพเดิมแล้ว
- FLEGT Asia, EFI สอบถามว่าประเทศไทยกำหนดให้เฉพาะไม้บัญชีที่ ๑ ของอนุสัญญา CITES ต้องมีหนังสืออนุญาตนำเข้าใช่หรือไม่ – ชี้แจงว่าประเทศไทยกำหนดให้ไม้ทั้ง ๓ บัญชีต้องมีหนังสืออนุญาตนำเข้า
- FLEGT Asia, EFI ให้ความเห็นว่าแบบฟอร์มสำแดงการทำ due diligence ควรเป็นเอกสารแนบของภาคผนวก THA-TLAS และแนวทางปฏิบัติของประเทศไทย - ชี้แจงว่าแบบฟอร์มจะถูกพัฒนาขึ้นในลำดับถัดไป และจะเป็นเอกสารแนบของกฎระเบียบเรื่อง due diligence ของกรมป่าไม้
- FLEGT Asia, EFI แนะนำให้เพิ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศอื่น (other relevant authorities from other States) เป็นอีกหนึ่งแหล่งข้อมูลที่สามารถเลือกใช้นอกจากองค์กรระหว่างประเทศในการพิจารณารายการชนิดพันธุ์ที่มีความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ – ตกลงเพิ่มตามที่แนะนำ โดยให้สอบถาม FLEGT Asia เพิ่มเติมว่า “other States” หมายถึงอะไร
- FLEGT Asia, EFI แนะนำว่าบทบาทของคณะกรรมการดำเนินการร่วมในการอนุมัติรายการชนิดพันธุ์ ควรถูกอธิบายในภาคผนวกที่ ๑๐: หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการร่วมด้วย – ฝ่ายไทยจะหารือเรื่องนี้เมื่อเริ่มพิจารณาร่างภาคผนวกที่ ๑๐
- FLEGT Asia, EFI ให้ความเห็นว่าหลักเกณฑ์ THA-TLAS จะต้องครอบคลุมการทำ due diligence ทั้งห่วงโซ่อุปทานไม้ โดยในร่างปัจจุบันระบุเฉพาะเกณฑ์ที่เกี่ยวกับไม้นำเข้าเท่านั้น โดยหลักเกณฑ์ THA-TLAS จะใช้ประกอบการประเมินบัญชีประเทศที่มีความเสี่ยงที่ยอมรับได้ใน เกณฑ์ที่ ๑ ประเทศที่มี due diligence สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของ THA-TLAS และเกณฑ์ที่ ๒ ประเทศที่มีข้อตกลงด้านความถูกต้องตามกฎหมายของไม้กับประเทศไทยที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของ THA-TLAS และ/หรือ มีแผนการรับรองไม้ระดับชาติที่ประเทศไทยยอมรับ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของ THA-TLAS - ขอให้ FLEGT Asia, EFI ส่งแนวทางการพัฒนาหลักเกณฑ์ THA-TLAS มาให้พิจารณาก่อนหาข้อสรุปการดำเนินการต่อไป

- แผนภาพการควบคุมการนำเข้าไม้ – ตกลงเพิ่มลงไปในภาคผนวก THA-TLAS ด้วย โดยแผนภาพอาจมีแก้ไขเพิ่มเติมหากมีการเปลี่ยนแปลงใดเมื่อมีการพัฒนาการควบคุมการนำเข้าไม้เป็น มาตรการบังคับ และการพัฒนาระเบียบปฏิบัติ

- แผนภาพการควบคุมห่วงโซ่อุปทานไม้ไทย ในจุดตัดโค่นไม้ในที่ดินเอกชน – ปรับแก้ไขชัดเจนขึ้น เพื่อสื่อความว่า พ.ร.บ. ป่าไม้ให้ไม้ทั้งหมดในที่ดินเอกชนไม่เป็นไม้หวงห้าม ในการแสดงความถูกต้องของแหล่งที่มาและควบคุมการนำเคลื่อนที่ เจ้าของไม้สามารถเลือกใช้การสำแดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเอง หรือ หนังสือรับรองไม้จากกรมป่าไม้ (๑๘/๑) หรือ ดำเนินการตาม พ.ร.บ. สวนป่า ตามความสมัครใจ

นางสาวภาวิณี อุดมใหม่ ให้ข้อเสนอแนะว่าเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการในการทำ due diligence ควรมีการเผยแพร่คู่มือพร้อมแผนภาพอธิบายขั้นตอนอย่างง่าย

ที่ประชุมมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

- ให้เปลี่ยนคำแปลภาษาไทยของ Negligible risk จาก “ความเสี่ยงเพียงเล็กน้อย” เป็น “ความเสี่ยงที่ยอมรับได้” และ Non-negligible risk จาก “ความเสี่ยงที่ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย” เป็น “ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้”

- แก้ไข ข้อ ๓ ใต้หัวข้อ ๓.๑.๓ ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้นำเข้า หน้าที่ ๔ จาก “การสำแดงที่แสดงให้เห็นถึงการตรวจทานข้อมูล (due diligence) และในกรณีที่มีความเสี่ยงของการผิดกฎหมาย ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย (non-negligible risk) ให้แสดงข้อมูลเพิ่มเติมที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินการตามมาตรการบรรเทาความเสี่ยงที่เหมาะสม” เป็น “การสำแดงที่แสดงให้เห็นถึงการตรวจทานข้อมูล (due diligence) และในกรณีที่มีความเสี่ยงสูงที่จะผิดกฎหมาย...”

- แก้ไขย่อหน้าที่ ๒ ข้อ ๔.๔ หน้าที่ ๑๓ ให้ถูกต้องว่า “การตรวจทานข้อมูลให้ทำเป็นรายการขนส่ง

- แก้ไขย่อหน้าที่ ๓ ข้อ ๔.๔ หน้าที่ ๑๓ จาก “ในการนำเข้าแต่ละครั้งผู้นำเข้าจะต้องปฏิบัติตามพิธีการศุลกากรขาเข้า โดยการยื่นเอกสารประกอบการนำเข้า ซึ่งรวมถึงแบบสำแดงการตรวจทานข้อมูลฉบับสมบูรณ์ และชำระอากรให้ครบถ้วน” เป็น “ในการนำเข้าแต่ละครั้งผู้นำเข้าจะต้องปฏิบัติตามพิธีการศุลกากรนำเข้าให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงยื่นแบบสำแดงการตรวจทานข้อมูลฉบับสมบูรณ์”

ข้อหาหรือเรื่องการแปรรูปไม้ไม่หวงห้ามในที่ดินเอกชน และที่ดินรัฐที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประกาศ (ส.ป.ก.)

นายพงศา ชูแนม ประธานธนาคารต้นไม้ ซึ่งว่ายังขาดแนวทางการยืนยันความถูกต้องสำหรับไม้ไม่หวงห้ามที่แปรรูปในที่ดินเอกชน และที่ดินรัฐที่กระทรวงทรัพยากรฯประกาศ (ส.ป.ก.) ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาอย่างจริงจัง เพื่อให้เจ้าของไม้สามารถแปรรูปไม้ในที่ดินและยืนยันความถูกต้องได้

นายบุญสุธีร์ จีระวงศ์พานิช ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการป่าไม้ และ นางสาวภาวิณี อุดมใหม่ ซึ่งแจ้งว่าได้บรรจุกฎหมายการแปรรูปไม้ในรายการกฎหมายที่ควรทบทวนเพิ่มเติมแล้ว โดยในปัจจุบัน นิยาม “โรงงานแปรรูปไม้” ยังไม่สามารถตีความได้ชัดเจนว่าควบคุมการแปรรูปใดบ้าง การแปรรูปใดต้องขออนุญาตเจ้าหน้าที่ตั้งโรงงานแปรรูปไม้ และนิยามดังกล่าวอยู่ระหว่างการแก้ไขโดยกรมป่าไม้ อยู่ นายบุญสุธีร์

แจ้งเพิ่มว่าเนื่องจากประเด็นนี้เป็นหนึ่งในเรื่องคงค้างของคณะกรรมการจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความ
สมัครใจ ซึ่งจะมีการวางแผนการดำเนินงานต่อไปพร้อมกับเรื่องคงค้างอื่นๆ

ที่ประชุมสรุปให้บรรจุประเด็นการแปรรูปไม้ไม่หวงห้ามในที่ดินในเรื่องคงค้างเพื่อติดตาม
ความก้าวหน้าต่อไป

ข้อหาหรือเรื่องไม้ที่ถูกยึด

นางสาวสมฤดี นิโครวัฒน์ยิ่งยง FLEGT Facilitator, EU FLEGT Asia, EFI ให้ข้อสังเกตว่า
คำอธิบายเรื่องไม้ที่ถูกยึดในภาคผนวก THA-TLAS ที่ระบุว่าไม่มีการขายไม้กลับเข้าตลาด ชัดแย้งกับรายงาน
การศึกษาไม้ของกลางโดย นางปิยะทิพย์ เอี้ยวพานิช ที่ปรึกษา สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ที่รายงานว่า
ปัจจุบันมีความลักลั่นกันระหว่างนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ห้ามขายไม้ที่ถูกยึด กับ ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ให้ขายไม้ของ
กลางได้ ขอให้นางปิยะทิพย์ยืนยันการปฏิบัติปัจจุบันกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ กรมป่าไม้ หาก
ได้รับคำยืนยันว่าไม่มีการขายไม้ที่ถูกยึด ขอให้นางปิยะทิพย์แก้ไขการเขียนรายงานการศึกษา เนื่องจาก
เขียนในรายงานปัจจุบันอาจสื่อความไปได้ว่าหน่วยงานรัฐมีการขายไม้ที่ถูกยึดอยู่ตามระเบียบกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ โดย FLEGT Asia, EFI ได้ซักถามประเด็นนี้มาอย่างไม่เป็นทางการ หลังจากได้อ่านรายงาน

นายสมภท บัญเสริมสุข ผู้อำนวยการสำนักการป่าไม้ต่างประเทศ เห็นด้วยว่าควรปรับแก้
รายงานการศึกษา ควรหลีกเลี่ยงการเขียนที่อาจตีความไปได้ว่ามีความขัดแย้งกันระหว่างกฎหมายและการ
ปฏิบัติจริง เพราะการปฏิบัติจริงโดยหน่วยงานรับผิดชอบภายใต้กระทรวงทรัพยากรฯ ในปัจจุบันเป็นไปตาม
นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรฯ แล้ว ในการเขียนรายงานควรมุ่งเน้นนโยบายและการปฏิบัติ
ในปัจจุบัน สามารถกล่าวถึงระเบียบในอดีตได้ แต่ไม่ควรนำขึ้นเป็นประเด็นหลัก ควรเก็บเป็นข้อค้นพบ
เพิ่มเติมที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเท่านั้น

นางปิยะทิพย์ ชี้แจงว่ารายงานการศึกษาต้องการแสดงให้เห็นว่ามีความไม่สอดคล้องกัน
ระหว่างเนื้อหาในระเบียบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ทรัพยากรฯ เท่านั้น ทั้งนี้สาเหตุของความไม่สอดคล้องเกิดจากการตกค้างของระเบียบกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์เดิมที่ยังคงค้างอยู่ ถึงแม้จะไม่มีมีการปฏิบัติใช้แล้ว ไม่ได้ต้องการสื่อว่ามีความลักลั่นกันระหว่าง
กฎหมายและการปฏิบัติจริง เสนอประเด็นนี้ขึ้นเพื่อแนะนำให้มีการทบทวนให้ระเบียบระหว่างหน่วยงาน
ตรงกัน นางปิยะทิพย์ตกลงปรับแก้รายงานการศึกษา

ที่ประชุมมีมติให้นางปิยะทิพย์ปรับแก้รูปแบบการเขียนและถ้อยคำในรายงานการศึกษาไม้
ของกลาง ในหัวข้อที่ ๒ ความไม่สอดคล้องในการตีความทางกฎหมายและการปฏิบัติ โดยให้เปลี่ยนชื่อหัวข้อ
เป็น กฎหมายและการปฏิบัติ และจึงอธิบายข้อค้นพบเรื่องความไม่สอดคล้องกันระหว่างเนื้อหาในระเบียบ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรฯ และข้อเสนอแนะ เป็น
เนื้อหาภายใต้ข้อดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการตีความคลาดเคลื่อน

ข้อสอบถามเรื่องข้อกำหนดการตรวจร่วมไม้และผลิตภัณฑ์ไม้นำเข้าระหว่างกรมศุลกากร และกรมป่าไม้

นางสาวพร้อมพร สกุลวัชรินทร์ นิติกร กรมศุลกากร สอบถามว่ามีข้อกำหนดใดมารองรับ
การตรวจร่วม โดยนายเมทนี สีมันตร นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ ส่วนรับรองการป่าไม้ ชี้แจงว่า ในทาง
กฎหมายกรมป่าไม้ไม่มีอำนาจการตรวจร่วม ณ จุดนำเข้า แต่การตรวจร่วมนั้นเป็นการดำเนินการตามมาตรา
๕๑ ของกฎหมายกรมศุลกากรและข้อตกลงร่วมระหว่างกรม ในปัจจุบันมีการตรวจร่วมไม้และผลิตภัณฑ์ไม้

ทั้งหมด ๑๘๙ ชุดรายการ เมื่อตรวจแล้วจะต้องบันทึกข้อมูลใน National Single Window และกรมป่าไม้จะออกใบเบิกทางเพื่อการนำเคลื่อนต่อไปตามกฎหมายป่าไม้

นางสาวพร้อมพร สกลวัชรินทร์ นิติกร กรมศุลกากร ขอเรียนว่า มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นกฎหมายที่กำหนดหน้าที่ของผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งของออกว่า จะต้องดำเนินการให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดเสียก่อน จึงจะสามารถนำของออกจากอารักขาของศุลกากรได้ มาตรา ๕๑ ดังกล่าวมิได้มอบอำนาจในการตรวจร่วมให้แก่เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นแต่ประการใด อำนาจในการตรวจร่วมของเจ้าหน้าที่ป่าไม้ย่อมเป็นไปตามกฎหมายของกรมป่าไม้ที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม การตรวจร่วมเป็นขั้นตอนหนึ่งที่จะต้องอาศัยการปฏิบัติงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่ทั้งสองหน่วยงาน โดยเมื่อผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งของออกได้ยื่นใบขนสินค้าเข้าสำหรับของที่ต้องมีการเปิดตรวจผ่านระบบ NSW เพื่อขอให้เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ร่วมตรวจสอบของแล้ว เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะตรวจสอบความถูกต้องของพิกัดศุลกากร และส่งข้อมูลผ่านระบบ NSW ไปยังด่านป่าไม้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อเจ้าหน้าที่ป่าไม้ตรวจสอบชนิดและปริมาณของไม้แล้ว จะส่งผลการตรวจสอบให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรผ่านระบบ NSW เพื่อพิจารณาตรวจปล่อยต่อไป โดยการนำไม้ออกจากอารักขาของศุลกากรจะต้องมีใบเบิกทางตามหลักเกณฑ์ที่กรมป่าไม้กำหนดด้วย

มติ ที่ประชุมเห็นชอบ

- ร่างภาคผนวก THA-TLAS ฉบับปรับปรุง ให้นางสาวภาวิณี อุดมใหม่ ปรับแก้เพิ่มเติมตามมติของที่ประชุม และนำร่างส่งสำนักงานเลขาธิการไทย-อียู เฟล็กที เพื่อส่งให้ FLEGT Asia, EFI ออกความเห็นต่อไป
- บรรจุเรื่องการทบทวนกฎระเบียบไม้แปรรูปในที่ดินในรายการเรื่องค้าง
- นางปิยะทิพย์ปรับแก้รูปแบบการเขียนและถ้อยคำในรายงานการศึกษาไม้ของกลางตามมติที่ประชุม

๔.๒ ร่างภาคผนวกที่ ๖ การควบคุมห่วงโซ่อุปทานของไม้ไทย (SCC)

นางสาวภาวิณี อุดมใหม่ ที่ปรึกษากิจการจัดทำภาคผนวก นำเสนอร่างภาคผนวก SCC ฉบับปรับปรุงที่ได้รวมเนื้อหาจากเอกสารแนวคิดการควบคุมการนำเข้าไม้ และแนวทางการยืนยันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ในที่ดินเอกชนเข้ามา พร้อมนำเสนอความเห็นต่อร่างจาก FLEGT Asia, EFI และแนวทางการชี้แจง ให้ที่ประชุมร่วมพิจารณา ร่างภาคผนวกได้ผ่านการปรับแก้ของที่ประชุมคณะกรรมการกลุ่มย่อย THA-TLAS&SCC ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ ซึ่งพิจารณาจากที่ FLEGT Asia, EFI โดยพิจารณาจากที่ FLEGT Asia, EFI สนับสนุนการปรับแก้มา

ที่ประชุมเห็นชอบร่างภาคผนวกฉบับปรับปรุง และแนวทางการชี้แจงต่อ FLEGT Asia, EFI สรุปโดยย่อ ดังนี้

- FLEGT Asia, EFI แนะนำให้ระบุชื่อหน่วยงานทั้งหมดที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายของไม้ ให้ลัดตามภาคผนวกที่ ๒ นิยามความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ของประเทศไทย (LD) – ไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม เนื่องจากหน่วยงานที่ระบุใน LD เช่น กรมวิชาการเกษตร กรมการค้าต่างประเทศ และกรมโรงงานอุตสาหกรรม มีหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบย้อนกลับและควบคุมห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งเป็นหน้าที่ของกรมป่าไม้และหน่วยงานภายใต้กรมป่าไม้

- FLEGT Asia, EFI สอบถามเรื่องการทำความเครื่องหมายบนไม้ในที่ดินเอกชน – การทำความเครื่องหมายบนไม้ในที่ดินเอกชนถูกระบุไว้ก่อนที่แนวทางการยืนยันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ในที่ดินเอกชนจะได้รับการสรุป สรุปให้ตัดการทำเครื่องหมายบนไม้ในที่ดินเอกชนออกจากร่างภาคผนวก SCC เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการยืนยันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ในที่ดินเอกชน

- FLEGT Asia, EFI สอบถามว่าจะมีการพัฒนาคู่มือสำหรับโรงงานแปรรูปหรือไม่ และคู่มือดังกล่าวจะครอบคลุมการสำแดงวิธีการตรวจยืนยันไม้ของโรงงานต่อกรมป่าไม้หรือไม่ – แจ้งว่าการพัฒนาคู่มือดังกล่าวเป็นข้อเสนอแนะจากโครงการศึกษา ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาว่าจะมีการพัฒนาหรือไม่ โดยนางสาวภาวิณี อุดมใหม่ แจ้งเพิ่มเติมว่าหากที่ประชุมมีมติให้พัฒนาคู่มือจะนำมาระบุเป็นปีกกาไว้ในร่างภาคผนวก SCC

นางปิยะทิพย์ เอี้ยวพานิช ที่ปรึกษา สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เน้นย้ำว่าคู่มือสำหรับโรงงานแปรรูปไม้ที่ โครงการศึกษา เรื่อง แนวทางการป้องกันไม้ผิดกฎหมายจากแหล่งที่มาไปจนถึงโรงงานแปรรูปไม้ขั้นต้น เสนอไป ให้พัฒนาเป็นแนวทางภาคสมัครใจเท่านั้น ไม่ได้ให้ออกเป็นข้อบังคับทางกฎหมาย

นางสาวภาวิณี อุดมใหม่ สอบถามเรื่องการทำบัญชีไม้และไม้แปรรูปว่าต้องบันทึกเลข วัตถุประสงค์ที่ได้จากการแปรรูปหรือไม่ นายมนตรี นุชอนงค์ ผู้อำนวยการส่วนอนุญาตอุตสาหกรรมไม้ แจ้งว่าบัญชีไม้จะต้องบันทึกจำนวนไม้ที่รับเข้ามาและแปรรูปออกไป จะต้องแบ่งประเภทของผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปซึ่งรวมถึงซีเลื่อยด้วย และระบุจำนวนผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปได้ ผู้ประกอบการโรงงานแปรรูปจะต้องทำการกระทบยอดไม้ด้วยตนเอง

ที่ประชุมมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

แก้ไขย่อหน้าที่ ๑ ภายใต้ (ก) กิจกรรมหลัก จุดควบคุมที่ ๓ ประเภทที่ ๒: โรงงานที่ได้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ จาก “ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ถูกกำหนดโดยกฎหมายให้ต้องทำการตรวจพิสูจน์ไม้ที่ซื้อเข้ามาจากแหล่งที่มาที่ถูกกฎหมายและได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย” เป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปต้องรับไม้ที่มีหลักฐานการได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๕๑ (๖)” พร้อมเพิ่มเอกสาร/หลักฐาน ๖ ประเภทที่ระบุในมาตรา ๕๑ (๖)

มติ ที่ประชุมเห็นชอบร่างภาคผนวก SCC ฉบับปรับปรุง ให้นางสาวภาวิณี อุดมใหม่ ปรับแก้เพิ่มเติมตามมติของที่ประชุม และนำร่างส่งสำนักงานเลขานุการไทย-อียู เฟล็กที เพื่อส่งให้ FLEGT Asia, EFI ออกความเห็นต่อไป

๔.๓ คำแนะนำในการจัดทำหนังสือสำแดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเอง
กรณี ไม้ที่ปลูกขึ้นในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร (ส.ป.ก. ๔-๐๑) สำหรับซื้อขายเป็นรายต้น/ท่อน และ
น้ำหนัก/ปริมาตร และแบบฟอร์ม

นางสาวอัจฉราภรณ์ ได้ไซร์ ผู้ประสานงานโครงการเฟล็กที RECOFTC ชี้แจงความเป็นมาของการพัฒนาเอกสาร โดยที่ประชุมคณะทำงานจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนความสมัครใจ ได้มีมติไปในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๓ ให้พัฒนาแนวทางการยืนยันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดิน ส.ป.ก. แนวทางดังกล่าวอยู่ระหว่างการจัดทำโดยจะครอบคลุมไม้ในที่ดิน ส.ป.ก. ๓ กรณีคือ ๑) ไม้ที่ไม่มีชื่อหรือชนิดตรงกับไม้หวงห้ามทั้งที่ปลูกขึ้นและไม่ปลูกขึ้น ๒) ไม้ที่มีชื่อหรือชนิดตรงกับไม้หวงห้ามที่ปลูกขึ้น และ ๓) ไม้ที่มีชื่อหรือชนิดตรงกับไม้หวงห้ามที่ไม่ได้ปลูกขึ้น และในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ มีมติให้พัฒนา

คำแนะนำการจัดทำหนังสือแสดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเอง (SD) และแบบฟอร์มตามแนวทางของไม้ในที่ดินเอกชน โดย SD จะไม่สามารถใช้ได้กับไม้กรณีที่ ๓ ซึ่งมีสถานะเป็นไม้หวงห้ามและต้องดำเนินการตาม พ.ร.บ. ป่าไม้

นางสาวอัจฉราภรณ์นำเสนอคำแนะนำในการจัดทำหนังสือแสดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเอง กรณี ไม้ที่ปลูกขึ้นในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร (ส.ป.ก. ๔-๐๑) สำหรับซื้อขายเป็นรายต้น/ท่อน และน้ำหนัก/ปริมาตร และแบบฟอร์มให้ที่ประชุมพิจารณา เอกสารดังกล่าวมีรูปแบบตามที่ดินเอกชน ประกอบด้วย

๑) หนังสือแสดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเอง ซึ่งให้ระบุตัวตนเจ้าของไม้ แหล่งที่มาของต้นไม้ รายการสรุปลงไม้ที่ตัด และการลงนามรับรองข้อมูล พร้อมรายการเอกสารแนบเพื่อยืนยันตัวตน สิทธิให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน กรณีขายเป็นรายต้น/ท่อนให้มีบัญชีรายการไม้แนบท้ายด้วย

๒) เอกสารการนำเคลื่อนที่ไม้แนบท้ายหนังสือแสดงความ

๓) แนวทางปฏิบัติเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ที่โรงงานแปรรูปไม้ดำเนินการด้วยตนเอง

โดยในการสำแดงไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดิน ส.ป.ก. มีที่เพิ่มขึ้นมาจากที่ดินเอกชน คือ ข้อเสนอแนะวิธีการเพิ่มความน่าเชื่อถือต่อไม้ในกรณี ๒ ไม้ที่มีชื่อหรือชนิดตรงกับไม้หวงห้ามที่ปลูกขึ้น ประกอบด้วย ๓ วิธีทางเลือก ๑) แสดงหลักฐานการขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร หรือ ๒) แสดงหลักฐานข้อมูลการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกไม้ หรือ ๓) แสดงหลักฐานการเป็นสมาชิกของขององค์กรภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ เอกชน หรือ ๔) ให้เจ้าหน้าที่รัฐในท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นพยานที่ประชุมเห็นชอบร่างคำแนะนำและแบบฟอร์มโดยให้แก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

- แก้ข้อ ๕ ใต้ข้อ ๑.๓ รายการสรุปลงไม้ที่ตัดรายต้น ในคำแนะนำการจัดทำหนังสือสำแดงฯ สำหรับการขายเป็นรายต้น/ท่อน จาก “หมายเหตุ เพื่อลงรายละเอียดเพิ่มเติมกรณีที่มีลักษณะการขายแบบผสม เช่น การขายแบบต่างๆ” เป็น “หมายเหตุ เพื่อลงรายละเอียดเพิ่มเติมกรณีที่มีลักษณะพิเศษ เช่น มีสองนาง มีกิ่งมาก”

- เพิ่ม หมายเหตุ ระบุสิทธิทางกฎหมายในต้นไม้ตามประมวลกฎหมายแพ่ง ในแบบฟอร์มหนังสือแสดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเองรายต้น/ท่อน และ น้ำหนัก/ปริมาตร โดยให้นายพงศา ชูแถม ประธานธนาคารต้นไม้ และกลุ่มนิติกร กรมป่าไม้ ส่งถ้อยคำมาที่สำนักงานเลขานุการ ไทย-อียู เฟล็กที

- เพิ่มคำว่า ส.ป.ก. ในข้อ ๒ ใต้ข้อ ๑.๒ แหล่งที่มาของต้นไม้ที่ปลูกขึ้น ในแบบฟอร์มหนังสือแสดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเองรายต้น/ท่อน และ น้ำหนัก/ปริมาตร เป็น “ความเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ หมายถึง ผู้ที่กรอกข้อมูลในส่วนที่ ๑.๑ เป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ เป็นผู้เช่าจากส.ป.ก. หรือที่ได้รับการยินยอมให้ใช้ประโยชน์จากส.ป.ก.”

- ตรวจสอบวิธีการเขียนให้สอดคล้องกันทั้งฉบับ

ข้อหาหรือเรื่องแนวทางการตรวจพิสูจน์ไม้ที่ปลูกขึ้น

นายฐานันดร เพ็ชรดี นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ ส่วนอนุญาตไม้ของป่าและเลื่อยโซยนต์แห่งที่ประชุมถึงกรณีที่เกิดขึ้น กองการอนุญาตได้รับร้องเรียนจากผู้ค้าคนกลางรายหนึ่งว่า ได้นำเคลื่อนไม้ ส.ป.ก. ที่ซื้อจากเจ้าของไม้ที่แจ้งว่าเป็นไม้ที่ปลูกขึ้นก่อนได้รับสิทธิ ส.ป.ก. ระหว่างนำเคลื่อนพ้อค้าคนกลางถูกตำรวจจับและตั้งข้อหาว่าทำไม้หวงห้ามโดยไม้ได้รับอนุญาต พ้อค้าคนกลางไม่สามารถหาหลักฐานที่เหมาะสม

มายืนยันต่อตำรวจได้ เนื่องจากไม้ดังกล่าวไม่มีการขึ้นทะเบียนสวนป่า ไม่ได้มาจากแปลงปลูกที่เป็นแถวหรือแนว และไม่สามารถหาพยานที่เหมาะสมมายืนยันได้ ตำรวจเห็นว่าพยานแวดล้อมซึ่งเป็นบุคคลในพื้นที่ข้างเคียงที่พ่อค้าคนกลางใช้ไม่มีน้ำหนักพอ และผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันไม่สามารถเป็นพยานได้ เพราะมีอายุน้อยทำให้ไม่ทราบประวัติความเป็นมาที่แท้จริงของไม้ จะเห็นได้ว่าการตรวจพิสูจน์ไม้ที่ปลูกขึ้นยังคงเป็นปัญหาอยู่ โดยเฉพาะเมื่อกรมป่าไม้ให้สิทธิไม้ที่ปลูกขึ้นก่อนได้รับสิทธิ ส.ป.ก. ด้วย เพราะวิธีการตรวจพิสูจน์ที่กรมป่าไม้มียึดโยงตามระยะเวลาการปลูกหลังจากได้รับสิทธิ ส.ป.ก. เพราะฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีแนวทางการตรวจพิสูจน์ให้เจ้าหน้าที่ เพื่อป้องกันการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ขอเสนอให้ระบุแนวทางการตรวจพิสูจน์สำหรับเจ้าหน้าที่ลงไปในคำแนะนำการจัดทำหนังสือสำคัญฯ สำหรับไม้ในที่ดิน ส.ป.ก. ด้วย

นางสาวปานจิต ต้นสม ที่ปรึกษา สำนักงานเลขานุการไทย-อียู เฟล็กที และนายพงศา ชูแฉม ประธานธนาคารต้นไม้ เห็นว่าแนวทางการตรวจพิสูจน์สำหรับเจ้าหน้าที่ไม่ควรอยู่ในคำแนะนำการจัดทำหนังสือสำคัญฯ เนื่องจากคำแนะนำจัดทำขึ้นสำหรับเจ้าของไม้และผู้ครอบครองไม้ต่อไป ไม่เกี่ยวข้องกับการค้าดำเนินการของเจ้าหน้าที่ นางสาวปานจิตเสนอว่าหากที่ประชุมมีมติให้จัดทำแนวทางการตรวจพิสูจน์สำหรับเจ้าหน้าที่แยกออกมา ควรมอบหมายให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้นำในการพัฒนา เนื่องจากคณะทำงานกลุ่มย่อยได้มีการหารือเรื่องดังกล่าวก่อนหน้าและตระหนักดีว่าไม่มีศักยภาพพอที่จะกำหนดแนวทางการตรวจพิสูจน์ และไม่สามารถไปกำหนดสิ่งที่เจ้าหน้าที่จะทำได้

ข้อหาหรือเรื่องการให้ไม้ที่มีชื่อหรือชนิดตรงกับไม้ที่ไม่ได้ปลูกขึ้นบนที่ดิน ส.ป.ก. ไม่เป็นหวงห้าม

นายปรเมศวร์ พายัพสถาน ผู้ช่วยผู้จัดการโครงการฯ สมาคมไม้เก่า เสนอให้แก้ไขกฎหมายให้ไม้ที่มีชื่อหรือชนิดตรงกับไม้หวงห้ามที่ไม่ได้ปลูกขึ้น ไม่เป็นไม้หวงห้ามด้วย เนื่องจากที่ดิน ส.ป.ก. คือที่ป่าเสื่อมโทรมเดิม ที่กรมป่าไม้ยกให้ ส.ป.ก. ไปจัดสรรให้ประชาชนเข้าใช้ประโยชน์ ในการเข้าใช้ประโยชน์ประชาชนได้เข้ามาบำรุงรักษาที่ดินและไม้แทนกรมป่าไม้ เพราะฉะนั้นประชาชนก็ควรมีสิทธิใช้ไม้ นอกจากนี้การแก้ไขกฎหมายเพื่อให้สิทธิไม้ที่ไม่ได้ปลูกขึ้นยังเป็นวิธีที่ดีที่สุดเพื่อแก้ปัญหาการไม่มีวิธีการตรวจพิสูจน์ไม้ที่ปลูกขึ้น

นายฐานันดร ชีแจงจากที่นายปรเมศวร์กล่าวว่า หากได้สิทธิใช้ประโยชน์ที่ดินก็ควรได้สิทธิในไม้ด้วยนั้น เป็นไปตามหลักส่วนควบของที่ดินเอกชน จึงไม่สามารถนำมาใช้กับที่ดินรัฐอย่าง ส.ป.ก. ได้ ทั้งนี้ตนเห็นด้วยกับข้อเสนอให้แก้ไขกฎหมายให้ไม้ที่มีชื่อหรือชนิดตรงกับไม้หวงห้ามที่ไม่ได้ปลูกขึ้นไม่เป็นไม้หวงห้าม เพราะในปัจจุบันไม้ดังกล่าวมีจำนวนน้อย และเกษตรกรที่เข้ามาใช้ที่ดินก็ได้บำรุงรักษาไม้ต่อด้วย จึงควรสามารถใช้ประโยชน์จากไม้นั้นได้ ขอเสนอให้นำเรื่องเข้าคณะรัฐมนตรีอนุมัติในหลักการ

นายพงศา เห็นด้วยว่าควรมีการทบทวนและแก้ไขกฎหมายดังกล่าว โดยเสนอให้เขียนไปในลักษณะที่ว่า “ไม้ที่ปลูก หรือ ไม้ที่ได้รับการบำรุงรักษา ไม่เป็นไม้หวงห้าม” เพื่อชี้ให้เห็นว่าในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดิน เกษตรกรได้บำรุงรักษาไม้นั้นด้วย

นางปิยะทิพย์ เอี้ยวพานิช ประธานสหกรณ์สวนป่าภาคเอกชน จำกัด เสนอให้มีการกำหนดนิยามคำว่า “ปลูกขึ้น” ใน พ.ร.บ. ป่าไม้ โดย พ.ร.บ. ป่าไม้ ไม่เคยมีนิยามดังกล่าว ขอให้นิยามเป็นไปในลักษณะว่า ไม้ที่ปลูกขึ้น ให้รวมถึงการเก็บรักษาและปล่อยให้คงมีชีวิตรอดจนถึงวันที่ตัดโค่นหรือขาย

ข้อหาหรือเรื่องกฎหมายการออกไปเบิกทางให้กับไม้ที่ไม่ใช่ไม้หวงห้ามจากที่ดิน ส.ป.ก. เมื่อผ่านด่านป่าไม้ด่านแรก

นายปรเมศวร์ เห็นว่าควรมีการทบทวนกฎหมายดังกล่าว นายพงศาเห็นด้วยพร้อมให้เหตุผลว่า การนำกฎหมายเรื่องใบเบิกทางมาใช้กับที่ดิน ส.ป.ก. ผิดกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการควบคุมไม้จากป่า ที่ดิน ส.ป.ก. เป็นที่ดินรัฐ แต่ถูกรวมเป็นที่ป่าด้วย เพราะความไม่เป็นเหตุเป็นผลของนิยาม “ป่า” ที่ตีความรวมที่ดิน ส.ป.ก. ด้วย อย่างไรก็ตามในปัจจุบันก็มีการยุบด้านป่าไม้ลงไปเยอะ ตนจึงไม่ติดขัดในประเด็นนี้มากนัก

นายฐานันดร และ นายเมทนี สีมันตร นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ ส่วนรับรองการป่าไม้ชี้แจงว่าการออกใบเบิกทางให้กับไม้ที่ไม่ใช่ไม้หวงห้ามจากที่ดิน ส.ป.ก. เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่ง พ.ร.บ. ป่าไม้ ซึ่งให้ไม้ดังกล่าวต้องออกใบเบิกทางและจ่ายค่าธรรมเนียมเมื่อนำเคลื่อนผ่านด้านป่าไม้แรก โดยนายฐานันดรเห็นว่ากฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ยังตกค้างอยู่จากการแก้ไขมาตรา ๗

นายสกลต์ บุญเสริมสุข ผู้อำนวยการสำนักการป่าไม้ต่างประเทศ เห็นด้วยกับข้อเสนอเรื่องการพัฒนาแนวทางการตรวจพิสูจน์สำหรับเจ้าหน้าที่ และการแก้ไขกฎหมายให้ไม้ที่มีชื่อหรือชนิดตรงกับไม้หวงห้ามที่ไม่ได้ปลูกขึ้นเป็นไม้ไม่หวงห้าม

ที่ประชุมมอบหมายให้ สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า กรมป่าไม้ เป็นผู้นำในการหารือร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในประเด็นดังต่อไปนี้

- ๑) การแก้ไขกฎหมายให้ไม้ที่มีชื่อหรือชนิดตรงกับไม้หวงห้ามที่ไม่ได้ปลูกขึ้นไม่เป็นไม้หวงห้าม
- ๒) แนวทางการตรวจพิสูจน์ไม้ที่ปลูกขึ้น แต่หากได้ข้อสรุปให้แก้ไขกฎหมายไม่ต้องหารือเรื่องนี้
- ๓) แนวทางการสื่อสารเรื่องไม้ในที่ดิน ส.ป.ก. ไปยังเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

นายฐานันดรเสนอให้กลุ่มนิติกร กรมป่าไม้ เข้าร่วมหารือ หรือเป็นผู้นำ ในการแก้ไขกฎหมาย และขอให้หน้าเรื่องการมอบหมายหน่วยงานกรมป่าไม้เข้าที่ประชุมของกรมป่าไม้ เพื่อให้อธิบดีกรมป่าไม้มอบหมายต่อไป

เรื่องอื่นๆ

นางปิยะทิพย์ เสนอให้มีการตั้งศูนย์กลางในการรับข้อร้องเรียน ให้ประชาชนสามารถแจ้งหากถูกจับในขณะที่ไม้ถูกตัดแล้ว

สืบเนื่องจากคำถามของนางสาวสมฤดี นิโครวัฒน์ยิ่งยง FLEGT Facilitator, EU FLEGT Asia, EFI นายสุพัฒน์ มูลพฤกษ์ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ชี้แจงเรื่องการให้เข้าใช้ประโยชน์ และการให้เช่า โดย ส.ป.ก. แจ้งว่าทั้งคู่เป็นการจัดสรรที่ดินโดย ส.ป.ก. เหมือนกัน เพียงแต่เป็นการใช้คำที่แตกต่างกันเท่านั้น ในระเบียบเดิมใช้คำว่า “ให้เข้าใช้ประโยชน์” ในระเบียบปัจจุบันใช้คำว่า “ให้เช่า”

มติ ที่ประชุมเห็นชอบ

- แบบฟอร์มและคำแนะนำในการจัดทำหนังสือสำแดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเอง กรณี ไม้ที่ปลูกขึ้นในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร (ส.ป.ก. ๔-๐๑) สำหรับซื้อขายเป็นรายต้น/ท่อน และน้ำหนัก/ปริมาตร ให้นำนางสาวอัจฉราภรณ์ส่งมอบร่างที่ปรับแก้เพิ่มเติมตามมติของที่ประชุม และที่เพิ่มหมายเหตุเรื่องสิทธิทางกฎหมายในต้นไม้ตามประมวลกฎหมายแพ่งจากนายพงศาและกลุ่มนิติกรแล้ว ให้กรมป่าไม้ โดยส่งผ่านส่วนมาตรฐานการป่าไม้ เพื่อนำเสนอให้อธิบดีกรมป่าไม้พิจารณาออกประกาศ

- ให้สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า กรมป่าไม้ เป็นผู้นำในการหารือร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในเรื่องการแก้ไขกฎหมายให้ไม้ที่มีชื่อหรือชนิดตรงกับไม้หวงห้ามที่ไม่ได้ปลูกขึ้นใหม่เป็นไม้หวงห้าม แนวทางการตรวจพิสูจน์ไม้ที่ปลูกขึ้น และแนวทางการสื่อสารเรื่องไม้ในที่ดิน ส.ป.ก. ไปยังเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยให้นำเรื่องการมอบหมายหน่วยงานกรมป่าไม้เข้าที่ประชุมกรมป่าไม้เพื่อให้อธิบดีกรมป่าไม้พิจารณามอบหมายหน่วยงานดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องความก้าวหน้าและการดำเนินงานด้านต่างๆ

๕.๑ สรุปภาพรวมการดำเนินงานของคณะทำงานที่ผ่านมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ยกเลิกการระดมทุนนำเสนอนี้ เนื่องจากเวลาการประชุมที่จำกัด ที่ประชุมสามารถอ่านข้อมูลนำเสนอได้จากเอกสารประกอบการประชุมที่ ๕.๑ ความก้าวหน้า FLEGT ประเทศไทยปี ๒๕๖๔ ซึ่งมีเนื้อหาโดยย่อ ดังนี้

- สถิติการประชุม – จัดประชุมไปทั้งหมด ๕๖ ครั้ง โดยมีอัตราส่วนการเข้าร่วมระหว่างหญิง - ชายอยู่ในระดับที่น่าพอใจที่ ๔๘% หญิง - ๕๒% ชาย ขณะเดียวกันอัตราการเข้าร่วมระหว่างภาคส่วนยังคงขาดความสมดุลบ้างโดยภาครัฐ - เอกชน - ประชาสังคม อยู่ที่ ๕๒% - ๓๕% - ๑๓% ตามลำดับ

- ความก้าวหน้าภาคผนวก – มีความก้าวหน้าอย่างมาก ได้มีการพิจารณาและปรับปรุงภาคผนวกตามมติการเจรจาครั้งที่ ๓ (NEG 3) เรียบร้อยแล้ว และร่างภาคผนวกที่จะนำเข้า NEG 4 ได้ส่งให้ EU หรือใกล้พร้อมส่งให้ EU แล้ว

- ความสำเร็จด้านการสื่อสาร – การสื่อสารก้าวหน้าไปอย่างมาก โดยในปี ๒๕๖๔ ได้จัดงานประชาสัมพันธ์ที่สำคัญ เช่น งานวันป่าไม้โลก ซึ่งได้นำเสนอเรื่อง FLEGT VPA ต่อ Delegation of the European Union to Thailand รัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม FAO และผู้บริหารของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง และงานเสวนาออนไลน์ “สิทธิของประชาชนและหน้าที่ของรัฐในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ” ในด้านการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ มีการจัดทำวิดีโอ FLEGT Success Stories ภาพเคลื่อนไหวแนะนำ FLEGT VPA และวิดีโอแนะนำแนวทางการยืนยันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ในที่ดินเอกชน รวมถึงสื่ออื่นๆ ที่ผลิตเป็นประจำโดยสำนักงานเลขานุการไทย-อียู เฟล็กที เช่น จดหมายข่าว บทความ วิดีโอ และภาพ ที่เผยแพร่ในช่องทางออนไลน์ ในปีที่ผ่านมาสมาชิกคณะทำงานจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจให้ความร่วมมือในการเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์และข่าวกิจกรรมต่างๆ อย่างดี การดำเนินงานที่ต่อเนื่องส่งผลต่อความก้าวหน้าด้านการสื่อสาร ซึ่งปรากฏในอัตราการเข้าร่วมและอัตราการปฏิสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในทุกช่องทางออนไลน์ของสำนักงานเลขานุการฯ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๒ ความก้าวหน้าการปรับปรุงกฎหมายป่าไม้ที่เกี่ยวข้อง

นางสาวอภิรดี จิตต์ปรารถ นิติกรชำนาญการ ผู้แทนกลุ่มนิติกร นำเสนอความก้าวหน้าการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ประจำปี ๒๕๖๕ โดยเป็นการแก้ไขในประเด็นที่ยังตกค้างหลังจากการแก้ไขมาตรา ๗ โดยมีการแก้ไขดังต่อไปนี้

- แก้ไขนิยาม “ป่า” (อนุ ๔ วงเล็บ ๑ พ.ร.บ. ป่าไม้) ให้มีความหมายสอดคล้องกับความเป็นจริง และสภาพพื้นที่ความเป็นป่าในปัจจุบัน – การแก้ไขดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามมติของ

คณะกรรมการกฤษฎีกาที่ ๙๒๑/๒๕๕๘ เนื่องจากนิยาม “ป่า” ในปัจจุบัน ตีความรวมพื้นที่ที่เป็นความจริง ไม่ใช่พื้นที่ป่าเข้ามาด้วย เช่น สนามหลวง และแม่น้ำเจ้าพระยา ก่อให้เกิดปัญหาต่อภาครัฐและเอกชนที่จะเข้าใช้พื้นที่ดังกล่าว ถือเป็นกำบังคับใช้กฎหมายที่เกินความจำเป็น และสร้างภาระ

- แก่ขนิยาม “โรงงานแปรรูปไม้” (มาตรา ๔ อนุ ๑๓ พ.ร.บ. ป่าไม้) – เนื่องจากนิยามปัจจุบันไม่สามารถตีความได้ชัดเจนว่า การปฏิบัติใดถือเป็นการแปรรูปไม้ และการปฏิบัติใดเข้าข่ายต้องขออนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาโดยเฉพาะหลังจากแก้ไขมาตรา ๗ ที่ให้แปรรูปไม้ทุกชนิด บนที่ดินเอกชน และไม้ไม่หวงห้ามบนที่ดินรัฐที่ประกาศ (ส.ป.ก.) ได้โดยไม่ต้องขออนุญาต แต่เนื่องจากมีกฎหมายในส่วนโรงงานแปรรูปไม้เรื่องการขออนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้อยู่ จึงยังคงต้องขออนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ไม่ว่าจะแปรรูปไม้หวงห้ามหรือไม่หวงห้ามก็ตาม กรมป่าไม้อยู่ระหว่างการพิจารณาว่าจะแก้ไขไปในแนวทางใด โดยอาจล่อจากนิยาม “โรงงาน” ของ พ.ร.บ. โรงงาน ที่นิยามว่า โรงงาน หมายถึง สถานที่ที่มีแรงการผลิตมากกว่า ๕๐ แรงม้า หรือ คนงานมากกว่า ๕๐ คนขึ้นไป

นางสาวอภิรดี แจ้งว่าหากท่านใดมีประเด็นที่ต้องการแก้ไขเพิ่มเติม ให้ส่งมาที่กลุ่มนิติการ กรมป่าไม้พิจารณา โดยในกระบวนการแก้ไขกฎหมายนั้นจะต้องจัดตั้งคณะกรรมการของกรมป่าไม้เพื่อสรุปร่างข้อเสนอแก้ไขกฎหมาย เพื่อนำเข้าสำนักงานพัฒนากฎหมายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนำเข้าคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ครม. จึงเข้าสู่กระบวนการการตรากฎหมายในระดับ พ.ร.บ.

นางสาวรุ่งนภา วัฒนวิเชียร ที่ปรึกษาสำนักงานการรับรองไม้เศรษฐกิจไทย ขอให้คำแนะนำในการปรับปรุงกฎหมายที่สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยส่งหนังสือไปถึงอธิบดีกรมป่าไม้ และถูกบรรจุในเรื่องคงค้างของคณะทำงานจัดทำข้อตกลงฯ จากปี ๒๕๖๔ เข้าพิจารณาในคณะกรรมการของกรมป่าไม้ด้วย

นายพงศา ชูแถม ประธานธนาคารต้นไม้ ขอให้ยกเว้นการดำเนินกฎหมายอันเป็นผลจากความไม่ชัดเจนของนิยาม “โรงงานแปรรูปไม้” เช่นที่ให้การใส่หรืออบไม้ต้องขออนุญาตตั้ง “โรงงานแปรรูปไม้” จนกว่าการแก้ไขนิยามจะสำเร็จ

นายพงศา ขอเสนอให้มีการทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าไม้ด้วย ควรแก้ไขให้ชัดเจนว่าไม้จากที่ดินกรรมสิทธิและที่ดินรัฐที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประกาศจะสามารถนำไปขายได้โดยไม่ต้องขออนุญาตใดๆ

นายพงศา และนางปิยะทิพย์ เอี้ยวพานิช ประธานสหกรณ์สวนป่าภาคเอกชน จำกัด เห็นด้วยกับการแก้ไขนิยาม “ป่า”

นางปิยะทิพย์ขอทราบแนวทางการแก้ไขกฎหมายของกรมป่าไม้ เช่น นิยาม “ป่า” จะถูกแก้ไขไปในลักษณะใด

นายพงศา นางปิยะทิพย์ และนายปรเมศวร์ พายัพสถาน ผู้ช่วยผู้จัดการโครงการฯ สมาคมไม้เก่า และนายอมรพงศ์ ทิรัญวงศ์ กรรมการ สมาคมธุรกิจไม้โตเร็ว สนับสนุนให้มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการแก้ไขกฎหมาย นายอมรพงศ์เสนอว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดเป้าหมาย เพื่อกรมป่าไม้จะได้รวบรวมประเด็นที่ต้องแก้ไขร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะเป็นประโยชน์มากกว่าการนำร่างที่เสร็จแล้วมารับฟังความเห็นภายหลัง

มติ ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่นๆ

๖.๑ ความคิดเห็นต่อการจัดทำคู่มือโรงงานแปรรูปไม้

นายบุญสุธีร์ จีระวงศ์พานิช ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการป่าไม้ สรุปความเป็นมาของประเด็น การตรวจสอบความถูกต้องของไม้ก่อนเข้าโรงงานแปรรูปไม้ ในการเจรจาระหว่างประเทศไทย-EU ครั้งที่ ๓ (NEG 3) ได้ข้อสรุปว่าฝ่ายไทยจะดำเนินการในเรื่องดังกล่าว จาก NEG 3 ถึงปัจจุบัน ฝ่ายไทยได้ดำเนินการไปแล้ว ๒ เรื่องคือ ๑) เพิ่ม แนวทางปฏิบัติเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ที่โรงงานแปรรูปไม้ ดำเนินการด้วยตนเอง ในแนวทางการยืนยันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ และคำแนะนำการจัดทำหนังสือ สำแดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเอง ทั้งกรณีที่ดินเอกชน และ ส.ป.ก. และ ๒) ทำโครงการศึกษา เรื่อง แนวทางการป้องกันไม้ผิดกฎหมายจากแหล่งที่มาไปจนถึงโรงงานแปรรูปไม้ขั้นต้น โดย นางปิยะทิพย์ เอี้ยว พานิช ที่ปรึกษา สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ทั้งนี้โครงการศึกษาดังกล่าวมีข้อเสนอแนะให้พัฒนาคู่มือ สำหรับโรงงานแปรรูปไม้เพิ่ม โดยที่ประชุมคณะทำงานกลุ่มย่อย THA-TLAS&SCC ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ ได้หารือไป เบื้องต้น และสรุปความเห็นออกมาได้ ๒ ฝ่าย ๑) เห็นด้วยเพราะมองว่าคู่มือจะทำให้มีรูปแบบการปฏิบัติที่เป็น มาตรฐานเดียวกันทั้งระบบ และจะไม่สร้างภาระเพิ่ม และเป็นสิ่งที่ทุกผู้ประกอบการทุกขนาดดำเนินการอยู่แล้ว เพียงแต่ไม่มีการจัดทำคู่มือเป็นมาตรฐานกลางเท่านั้น ในทางกลับกันจะเป็นการสนับสนุนผู้ประกอบการ ราย ย่อยให้มีแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน และ ๒) ไม่เห็นด้วยเพราะมองว่าไม่จำเป็นต้องพัฒนาคู่มือใหม่เนื่องจากกรม ป่าไม้มี แนวทางปฏิบัติของผู้อนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้อยู่แล้ว (<http://www.forest.go.th/industry/wp-content/uploads/sites/12/2014/07/32.pdf>) และการออกคู่มือเพิ่มอาจเป็นการสร้างภาระให้ผู้ประกอบการ ด้วย คณะทำงานกลุ่มย่อยฯจึงมีมติให้นำเข้าที่ประชุมคณะทำงานจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจ เพื่อลงมติว่าจะต้องจัดทำคู่มือสำหรับโรงงานแปรรูปไม้หรือไม่

นายมนตรี นุชองงค์ ชี้แจงว่า แนวทางปฏิบัติของผู้อนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้แนะนำการ ปฏิบัติในภาพรวม โดยล้อยากสิ่งที่กฎหมายกำหนด แนวทางดังกล่าวไม่ได้ลงในรายละเอียดว่าจะต้องมีขั้นตอน การตรวจสอบไม้อย่างไร เพราะกฎหมายไม่ได้กำหนด และแต่ละโรงงานก็มีขั้นตอนการปฏิบัติของตนอยู่ ไม่ ตัดขาดหากจะพัฒนาคู่มือสำหรับโรงงานแปรรูปที่ระบุขั้นตอนการตรวจสอบไม้ และอื่นๆอย่างละเอียด เพื่อ แนะนำผู้ประกอบการถึงทางเลือกภาคสมัครใจเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด

นางปิยะทิพย์ ชี้แจงเพิ่มเติมว่าโครงการศึกษาได้เสนอเรื่องนี้ขึ้นเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการ รายย่อยโดยเฉพาะ เนื่องจากโรงงานรายใหญ่ที่มี ISO ไม่มีปัญหาในการตรวจสอบไม้อยู่แล้ว แต่ผู้ประกอบการ รายย่อยเป็นกลุ่มที่เจออุปสรรค เนื่องจากมีการปฏิบัติกันเองตามความรู้ที่ส่งทอดมา แต่ไม่มีรูปแบบการปฏิบัติ ที่เป็นมาตรฐาน โดยแนวทางนี้จะช่วยให้ผู้ประกอบการรายย่อยมีวิธีปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน

นายปิงซุน หวัง ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมไม้อัด ไม้บาง และวัสดุแผ่น ไม่ตัดขาดหากจะมีการ พัฒนาคู่มือดังกล่าว

มติ ที่ประชุมมีมติให้พัฒนาคู่มือสำหรับโรงงานแปรรูป โดยใช้ชื่อเอกสารว่า “คำแนะนำในการ ตรวจสอบความถูกต้องของไม้ก่อนเข้าโรงงานแปรรูปไม้” ให้คู่มือดังกล่าวครอบคลุมกระบวนการตรวจสอบไม้ จากทุกแหล่งที่มา ยกเว้นไม้นำเข้า มอบหมายให้ส่วนมาตรฐานการป่าไม้เป็นผู้ดำเนินการหลักโดยหารือร่วมกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๖.๒ นัดหมายการประชุมครั้งต่อไป

การประชุมคณะกรรมการจัดงานจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ จะจัดขึ้นในวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มี.ค. เวลา ๐๙:๓๐-๑๗:๐๐ น.

มติ ที่ประชุมรับทราบ

ปิดประชุมเวลา ๑๖:๔๖ น.

สิ่งที่ต้องดำเนินการต่อไป

๑. ส่วนมาตรฐานการป่าไม้ กำหนดแผนการดำเนินงานเรื่องคงค้าง และรายงานให้ที่ประชุมทราบต่อไป (จากมติของวาระที่ ๒.๑)
๒. นางสาวภาวิณี อุดมใหม่ ที่ปรึกษาการจัดทำภาคผนวก ส่งร่างภาคผนวก ระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ไทย ฉบับปรับปรุง ให้สำนักงานเลขาธิการไทย-อียู เฟล็กที เพื่อส่งให้ FLEGT Asia, EFI ออกความเห็นต่อไป (จากมติของวาระที่ ๔.๑)
๓. นางปิยะทิพย์ เอี้ยวพานิช ที่ปรึกษา สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ปรับแก้รูปแบบการเขียนและถ้อยคำในรายงานการศึกษาไม้ของกลางตามมติที่ประชุม (จากมติของวาระที่ ๔.๑)
๔. นางสาวภาวิณี อุดมใหม่ ส่งร่างภาคผนวก การควบคุมห่วงโซ่อุปทานของไม้ไทย ฉบับปรับปรุง ให้สำนักงานเลขาธิการไทย-อียู เฟล็กที เพื่อส่งให้ FLEGT Asia, EFI ออกความเห็นต่อไป (จากมติของวาระที่ ๔.๒)
๕. นางสาวอัจฉราภรณ์ ใต้ไซร์ ผู้ประสานงานโครงการเฟล็กที RECOFTC ส่งคำแนะนำในการจัดทำหนังสือสำแดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเอง กรณี ไม้ที่ปลูกขึ้นในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร (ส.ป.ก. ๔-๐๑) สำหรับซื้อขายเป็นรายต้น/ท่อน และน้ำหนัก/ปริมาตร และแบบฟอร์มให้กรมป่าไม้ ผ่านส่วนมาตรฐานการป่าไม้เพื่อนำส่งให้อธิบดีกรมป่าไม้พิจารณาออกประกาศ ทั้งนี้ให้นายพงศา ชูแถม ประธานธนาคารต้นไม้ และกลุ่มนิติกร กรมป่าไม้ ส่งหมายเหตุระบุสิทธิในไม้ตามประมวลกฎหมายแพ่งมาเพื่อนำไปเติมในแบบฟอร์ม (จากมติของวาระที่ ๔.๓)
๖. สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า กรมป่าไม้ เป็นผู้ดำเนินการหารือร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องการแก้ไขกฎหมายให้ไม้ที่มีชื่อหรือชนิดตรงกับไม้หวงห้ามที่ไม่ได้ปลูกขึ้นใหม่เป็นไม้หวงห้ามแนวทางการตรวจพิสูจน์ไม้ที่ปลูกขึ้น และแนวทางการสื่อสารเรื่องไม้ในที่ดิน ส.ป.ก. ไปยังเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยให้นำเรื่องการมอบหมายหน่วยงานกรมป่าไม้เข้าที่ประชุมกรมป่าไม้เพื่อให้อธิบดีกรมป่าไม้พิจารณามอบหมายหน่วยงานดำเนินการต่อไป (จากมติของวาระที่ ๔.๓)
๗. ส่วนมาตรฐานการป่าไม้พัฒนา “คำแนะนำในการตรวจสอบความถูกต้องของไม้ก่อนเข้าโรงงานแปรรูปไม้” ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (จากมติของวาระที่ ๖.๑)

ทิพย์รัตน์ ลิ้มสายสุข

นางสาวทิพย์รัตน์ ลิ้มสายสุข
ผู้ช่วยฝ่ายปฏิบัติการ
สำนักงานเลขานุการไทย-อียู เฟล็กที
ผู้จดยางงานการประชุม